gemeente Nijkerk

3e Rapportage

'Voortgang transformatie & taskforce' sociaal domein gemeente Nijkerk

September 2022

Inhoud

1. Inleiding

2. Samenvatting

3. Ontwikkelingen sociaal domein breed

1. Opvang Oekraïense gasten
2. Energietoeslag
3. Cliëntervaringsonderzoeken
4. Aanpassing lokaal wettelijk kader
5. Stand van zaken Transformatie uitvoeringsplan
6. Ontwikkeling dashboards en monitor

4. Jeugdwet, onderwijs en leerlingenvervoer

1. Transformatieve ontwikkelingen
2. Actuele ontwikkelingen
3. Maatregelen taskforce
4. Dashboard / monitor

5. Wet maatschappelijke ondersteuning

1. Transformatieve ontwikkelingen
2. Actuele ontwikkelingen
3. Maatregelen taskforce
4. Dashboard / monitor

6. Participatiewet, schuldhulp-verlening, armoedebestrijding en inburgering

1. Transformatieve ontwikkelingen
2. Actuele ontwikkelingen
3. Maatregelen taskforce
4. Dashboard / monitor

7. Doorontwikkeling rapportage sociaal domein

Bijlagen

1. Voortgang acties Transformatie uitvoeringsplan (TUP)
2. Update maatregelen taskforce
3. Cliëntervaringsonderzoeken 2021

1. Inleiding

1. Inleiding

Dit is de derde voortgangsrapportage over de transformatie en de taskforce binnen het sociaal domein. De eerste twee rapportages zijn respectievelijk verschenen in oktober 2021 en maart 2022.

Context

In de eerste kwartaalrapportage zijn we gedetailleerd ingegaan op de voortgang van de transformatie en alle maatregelen van de taskforce. Daar is deze rapportage ook voor opgezet. In de tweede kwartaalrapportage hebben we die lijn doorgezet.

Op basis van de bespreking in de raadscommissie van 28 oktober 2021 hebben we in de tweede kwartaalrapportage meer ingezoomd op de samenhang van de ontwikkelingen binnen de verschillende domeinen. Ook hebben we een relatie gelegd tussen de inhoudelijke ontwikkelingen en de resultaten & financiële gevolgen. Bovendien zijn we in deze rapportage gestart met beelden van de resultaten in de vorm van dashboards. Daardoor is de rapportage uitgebreider geworden. Alhoewel dit een uitvoerige rapportage is, omvat deze niet alle onderdelen van het sociaal domein. Bij deze en volgende rapportages houden we zoveel mogelijk vast aan de oorspronkelijke bedoeling, te weten de stand van zaken met betrekking tot de taskforce en de transformatie. Overige onderdelen van het sociaal domein worden, zoals gebruikelijk, gerapporteerd bij de reguliere P&C-instrumenten.

De tweede kwartaalrapportage is -in de eerste werkweek van de nieuwe gemeenteraad- besproken in een beeldvormend overleg van 7 april 2022. Uit deze bespreking zijn geen nieuwe wensen en suggesties gekomen voor de komende rapportages.

Leeswijzer

Deze rapportage begint in hoofdstuk 2 met een samenvatting. In hoofdstuk 3 gaan we in op nieuwe sociaal domein brede ontwikkelingen. Dit gaat onder meer over de voortang van de transformatie en (nieuw!) de recente ontwikkelingen rondom de opvang van onze Oekraïense gasten. Hoofdstuk 4 zoomt in op de nieuwe ontwikkelingen rondom jeugd, Jeugdwet en op de resultaten van de transformatie en de taskforce. In hoofdstuk 5 geldt datzelfde voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Vervolgens gaan we in hoofdstuk 6 in op de ontwikkelingen binnen de nieuwe uitvoering van de Participatiewet en de aanverwante beleidsterreinen schuldhulpverlening en inburgering. Hoofdstuk 7 geeft ten slotte inzicht in de planning voor de volgende rapportages.

Deze derde rapportage is een actualisering van de vorige rapportage en is daardoor compacter. Herhaling willen we zoveel mogelijk voorkomen. Ook is in deze rapportage een voortang opgenomen van het Transformatie uitvoeringsplan (TUP).

De rapportage is in ontwikkeling. Bij elke volgende rapportage bouwen we voort op de vorige, spelen we in op de actuele ontwikkelingen en worden onderbouwingen steeds sterker. Aangezien de rapportage niet aan een kwartaal gebonden is, spreken we voortaan over de Rapportage sociaal domein.

2. Samenvatting

Deze rapportage betreft de periode 1 februari tot 1 juni 2022.

Ontwikkelingen

We kunnen er niet omheen, de afgelopen 2 jaar stonden grotendeels in het teken van de coronapandemie. Dit gaf de nodige beperkingen en belemmeringen voor onze medewerkers, die hun werk grotendeels vanuit huis moesten doen. Ondanks de digitale ondersteuning verliepen collegiaal contact en contacten met de inwoners anders dan als je elkaar fysiek kunt ontmoeten. Ook onze inwoners hebben een moeilijke tijd achter de rug. Contacten met de gemeente verliepen grotendeels digitaal. Optimale dienstverlening was niet mogelijk.

Inmiddels hebben we corona nagenoeg achter ons kunnen laten maar zijn we geconfronteerd met een nieuwe crisis, de oorlog in Oekraïne. Deze mensen zijn ontheemd, gevlucht uit hun eigen omgeving en verkeren in grote onderzekerheid. Deze crisis heeft opnieuw grote gevolgen voor onze dienstverlening en uitvoeringskracht binnen het sociaal domein. Gevolg: nieuwe taken, nieuwe primaire processen, dagelijkse begeleiding van onze nieuwe gasten uit Oekraïne, opnieuw prioriteren van taken & projecten, etc.

Deze rapportage geeft een update van waar we staan in de transformatie en de taskforce. Aangezien de tweede kwartaalrapportage een compleet beeld heeft gegeven, volstaan we nu met het rapporteren over nieuwe/ recente ontwikkelingen en inzichten. In grote lijnen is het beeld van de tweede rapportage niet fundamenteel veranderd.

Voortgang taskforce

In de bijlage staat een overzicht van de stand van zaken van alle taskforcemaatregelen.

Samenvattend: in totaal zijn er 48 bezuinigings-/besparingsmaatregelen vastgesteld, waarvan 18 bezuinigingsmaatregelen zijn afgerond.
Alle andere 30 bezuinigingsmaatregelen zijn in uitvoering:

- Bij jeugd: 12 maatregelen;
- Bij Wmo: 17 maatregelen,
- Bij Participatie: 1 maatregel.

Evaluatie

Na ruim een jaar uitvoering en aan het begin van een nieuwe bestuursperiode is het tijd voor een korte evaluatie. We zien dat een aantal maatregelen de beoogde besparing niet zal halen. In bijlage 2 zijn deze grijs gearceerd. Redenen liggen in de discrepantie met de wetgeving, inmiddels ontstane jurisprudentie en praktische onuitvoerbaarheid. Dat is niet verwonderlijk in een domein waarin zoveel ontwikkelingen in elkaar grijpen. Dat vraagt van ons alertheid, de flexibiliteit om te handelen op ontwikkelingen en waar nodig met alternatieve oplossingen te komen.
In de volgende rapportage sociaal domein komen we terug op het resultaat van deze evaluatie en het onderzoek naar alternatieve mogelijkheden.
Daartegenover staan de voordelen in 2021, met minder uitgaven, met name bij de Wmo, voor een deel door de maatregelen. Op zijn vroegst verwachten we een beter financieel inzicht in de 2e helft van 2022, bij de 2e bestuursrapportage.

3. Ontwikkelingen sociaal domein breed

3. Ontwikkelingen sociaal domein breed

In dit hoofdstuk rapporteren we over sociaal domein brede onderwerpen. Nieuw in deze rapportage is de paragraaf over nieuwe taken waar het sociaal domein verantwoordelijk voor is. Dat zijn de opvang van onze Oekraïense gasten en de uitvoering van de energietoeslag. Daarnaast gaan we, zoals gebruikelijk, in op recente ontwikkelingen in de transformatie.

3.1. Opvang Oekraïners

Deze rapportage sociaal domein geeft geen totaalbeeld van de opvang van de Oekraïners. We beperken ons tot de activiteiten die we vanuit het sociaal domein voor deze mensen uitvoeren.

De opvang is in maart gestart. We hebben in eerste instantie de (groepsgewijze) noodopvang georganiseerd in de Rode Schuur. Op 3 mei is de groep verhuisd naar zelfstandige vakantiehuisjes op Bad Hulckesteijn. Daarnaast is er ook particuliere opvang in gastgezinnen. Per peildatum 1 juni 2022 huisvesten we groepsgewijs 61 gasten. Hiervan zijn er inmiddels 11 terug naar Oekraïne gegaan en 2 verhuisd naar een andere gemeente. Er zijn 74 gasten sinds maart particulier opgevangen, van wie er 1 teruggegaan is naar Oekraïne en 1 verhuisd is naar een andere gemeente. De dienstverlening omvat onder andere zorgen voor huisvesting, geven van leefgeld, bevorderen/faciliteren van betaald werk, faciliteren van onderwijs voor de jeugd, faciliteren van vervoer (voor deelname aan het maatschappelijk verkeer), zorgen voor psychosociale zorg en coördinatie van de vrijwilligersinzet.

De opvang van de Oekraïners is landelijk aangemerkt als een crisis. Dit betekent ook in Nijkerk dat we de crisisorganisatie zijn gestart. Van oudsher (en dat is landelijk zo) vervult het sociaal domein een belangrijke rol in de opvang en begeleiding in dit soort crisissituaties. Dit betekent dat we veel sociaaldomeincollega's per direct hierop hebben ingezet en geheel of gedeeltelijk uit het 'reguliere werk' hebben gehaald.

We hebben twee maatregelen getroffen:
- Om de dienstverlening aan de andere inwoners van Nijkerk te laten doorgaan, hebben we externe medewerkers ingehuurd (de financiële gevolgen hiervan verwerken we in de reguliere planning & control instrumenten);
- We hebben werk uitgesteld.

De toekomst van de opvang van de Oekraïners is nog uiterst onzeker. Hoe lang duurt de opvang nog, etc? Op deze vragen moet de komende tijd een antwoord komen. Het is niet ondenkbaar dat we opnieuw moeten prioriteren in de uitvoering van werkzaamheden en bijstellen van onze ambities.

3.2. Energietoeslag

Mede door de Oekraïnecrisis zijn de energieprijzen enorm gestegen. Om te voorkomen dat veel burgers financieel in de problemen komen, heeft het Rijk besloten een eenmalige energietoeslag te geven. Gemeenten moeten dit uitvoeren en kunnen gedeeltelijk zelf bepalen hoe. Zie verder paragraaf 6.2.

3.3. Cliëntervaringsonderzoeken

De cliëntervaringsonderzoeken Wmo en jeugd voeren sinds enkele jaren gemeenten verplicht uit. Voor de Wmo is er een landelijke vragenlijst. Gemeenten mogen de landelijke vragenlijst uitbreiden met lokale vragen. Voor jeugd maken gemeenten de vragenlijst zelf.

De belangrijkste uitkomsten van het onderzoek:
- hoge mate van tevredenheid over de dienstverlening (klantgerichtheid);
- hoge mate van tevredenheid over de geleverde voorziening (de zorg werkt);
- bekendheid over het gebruik van een onafhankelijke cliëntondersteuner is (te) laag.

De factsheets hebben we als bijlage bij deze rapportage gevoegd.
De responspercentages komen overeen met het landelijk beeld bij dergelijke onderzoeken.
De onderzoeken over 2021 zijn recent uitgevoerd. Vóór 1 juli 2022 hebben we hiervan een rapportage opgestuurd aan het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Naast dat we hiermee aan de wettelijke verplichting hebben voldaan, is het goed om te weten hoe de inwoners onze dienstverlening ervaren.

Ook houden we dit jaar een cliëntervaringsonderzoek onder inwoners die ondersteuning hebben gehad bij werk en inkomen via de Participatiewet.

De Sociaaldomeinraad heeft meegedacht over de vragenlijst.
We betrekken hen ook bij het vervolg. De resultaten benutten we voor de actualisatie van ons beleid voor de Participatiewet. Een beleidsnotitie leggen we eind 2022/begin 2023 aan de gemeenteraad voor.
De komende maanden beraden we ons over hoe we de komende jaren verder gaan met deze onderzoeken.

3.4. Aanpassing lokaal wettelijk kader

Op basis van het Transformatieplan 2020-2024 zijn we gestart om de verordeningen binnen het sociaal domein te actualiseren en aan te vullen met aangescherpte uitgangspunten. De belangrijkste hiervan zijn:
- We normaliseren in plaats van problematiseren;
- Eigen kracht (van ouders/inwoners);
- De ondersteuning is tijdelijk;
- We werken volgens de levenslooplijn.

Op basis hiervan zijn in 2021 zowel de verordening leerlingenvervoer als de Wmo-verordening aangepast en vastgesteld. De verordening jeugdhulp passen we in 2022 aan.

3.5. Stand van zaken Transformatie uitvoeringsplan

In de bijlagen staat een update van de inhoudelijke stand van zaken van de acties in het kader van het Transformatie uitvoeringsplan (TUP).

3.6. Ontwikkeling dashboards en monitor

Mede door de ambitie uit het Concernplan 2021-2022 hebben we het afgelopen jaar de stuur- en managementinformatie verbeterd. Op de volgende onderdelen hebben we dashboards en monitors ontwikkeld:
Trends binnen de jeugdhulp (dashboard vanuit de FoodValley): aantal cliënten, kosten, verwijzingen, vormen van hulp, etc;
Nieuwe ontwikkelingen binnen de Wmo: bijvoorbeeld de invoering van 'lichte begeleiding' en gevolgen daarvan voor cliënten en kosten;
Trends binnen de Participatiewet: aantal cliënten, soorten cliënten, werkbelasting, etc;

Voor de grootste partijen in het voorliggende veld (voorzieningen voor hulpvragen zonder indicatie, waarvoor algemene voorzieningen voorhanden zijn) hebben we een sturingsinstrument gemaakt wat inzicht geeft in de maatschappelijke effecten. Met dit instrument krijgen we steeds beter inzicht in wat deze partijen bereiken. Zo kunnen we zo nodig snel bijsturen om onze doelen te bereiken.

Hoewel we vorderingen hebben gemaakt met deze managementinformatie staan we nog aan het begin van deze ontwikkeling. We bouwen dit uit.
In 2022 werken we aan de ontwikkeling van een dashboard sociaal domein. Naast het in beeld brengen van 'harde' feiten onderzoeken we hoe maatschappelijke effecten in beeld kunnen worden gebracht.

4. Jeugdwet, onderwijs en leerlingenvervoer

4. Jeugdwet, onderwijs en leerlingenvervoer

4.1. Transformatieve ontwikkelingen

Sinds de vorige rapportage zijn er geen nieuwe transformatieve ontwikkelingen te melden. We maken de transformatieve opgaven concreet.

4.2. Actuele ontwikkelingen

In deze paragraaf staan de nieuwste ontwikkelingen binnen het domein jeugd.

4.2.1 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Het vorige kabinet heeft het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in het leven geroepen. Dit is een niet-structureel investeringsprogramma van het Rijk om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen.

Het grootste budget is voor de onderwijsinstellingen zelf. Daarnaast krijgen gemeenten geld uit het NPO-budget voor hun rol in voorschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs. In samenwerking met scholen, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, bibliotheken en andere partijen bepalen we de bestedingsdoelen. Dit zijn activiteiten om de vaardigheden van leerlingen op cognitief, gedrags-, sociaal en emotioneel vlak extra te stimuleren. Voor de gemeente Nijkerk gaat het om een budget van ongeveer € 900.000,- dat we uiterlijk schooljaar 2024-2025 besteed moeten hebben. De bestedingstermijn is daarmee met twee schooljaren verlengd. Eind 2021 zijn we samen met het onderwijsveld, de jeugdconsulenten, welzijnsorganisaties en de kinderopvang een verkenning gestart. Die verkenning heeft geresulteerd in een lijst voorwaarden waaraan de activiteiten moeten voldoen. Voorjaar 2022 hebben organisaties subsidieaanvragen ingediend voor activiteiten. We beoordelen die aanvragen, waarna organisaties starten met de uitvoering. In een raadsinformatiebrief informeren we u over de voortgang.

4.2.2. Hervormingsagenda

De Hervormingsagenda Jeugd moet leiden tot verbetering van de hulpverlening en een financieel beheersbaar jeugdstelsel. Het kabinet heeft in het nieuwe regeerakkoord extra bezuinigingen opgenomen, die de uitvoering van de hervormingsagenda moeilijker maken. Daarom heeft de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) een resolutie (standpunt) geschreven, waarin zij de vormgeving van en besluitvorming over de hervormingsagenda per direct stopzet.

In de kamerbrief "Hervormingen jeugdzorg" van 13 mei 2022 heeft het kabinet aangekondigd dat het Rijk aan zet is om de bezuinigingen (€ 511 miljoen) in te vullen met maatregelen die niet raken aan de Hervormingsagenda. Naar aanleiding van dit kabinetsbesluit zijn de gesprekken tussen Rijk en gemeenten hervat en heeft de VNG zich weer verbonden aan de Hervormingsagenda Jeugd. Het streven is om najaar 2022 de Hervormingsagenda Jeugd vast te stellen in overleg met betrokken partijen. Ook wordt ernaar gestreefd om voor het najaar een deskundigencommissie in te stellen die tijdens de looptijd van de agenda de opvolging en resultaten zal monitoren.

4.2.3. Woonplaatsbeginsel

Sinds 1 januari 2022 geldt het nieuwe woonplaatsbeginsel. Hierdoor is er een administratieve verschuiving van cliënten naar andere gemeenten,

die zo per 1 januari (financieel) verantwoordelijk zijn geworden voor deze nieuwe cliënten.
De stand op 23 mei 2022 is:
- Aantal jeugdigen overgedragen naar andere gemeenten: 49 cliënten;
- Aantal jeugdigen overgedragen naar onze gemeente: 20 cliënten.

In afwachting van de laatste mutaties beoordelen we ook het financiële effect van het nieuwe woonplaatsbeginsel. Het resultaat hiervan komt in de 2e bestuursrapportage.

4.2.4. Jaarplan FoodValley

Voor 2022 heeft de jeugdhulpregio FoodValley een jaarplan opgesteld voor de vier verschillende programma's en zijn doelen en resultaten beschreven. De vier domeinen zijn: verblijf, veiligheid, ambulant en jeugdhulp & onderwijs. De gemeente Nijkerk doet mee binnen drie van de vier programma's en is trekker voor de resultaten van het programma veiligheid. De gemeente Nijkerk valt onder een andere onderwijsregio. Daarom hebben we geen actieve rol in het programma jeugdhulp & onderwijs.

4.2.5. Leerlingenvervoer

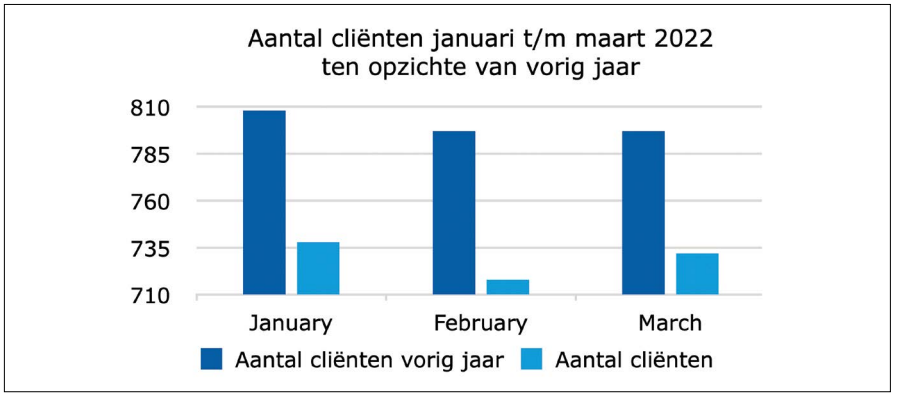
Met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben wij regelmatig overleg over de aanpassingen in de verordening leerlingenvervoer en de beleidsregels leerlingenvervoer. Op hun verzoek en om de nieuwe verordening uit te leggen, organiseren we een webinar voor schoolbesturen en directeuren. In november 2022 bespreken we het leerlingenvervoer in het OOGO (op overeenstemming gericht overleg) tussen schoolbesturen en de wethouders onderwijs in de regio Noord-Veluwe.
De invoering van de nieuwe verordening en beleidsregels vraagt nu nog dagelijks om uitleg aan en begrip van ouders.

4.3. Maatregelen taskforce

In de bijlagen staat een update van de inhoudelijke stand van zaken van de maatregelen. Bij de volgende rapportage sociaal domein en in de 2e bestuursrapportage geven we een financiële update.

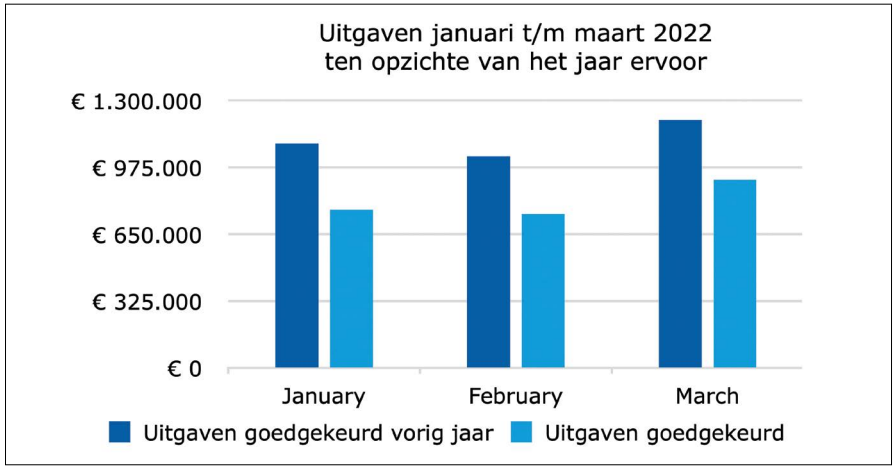
Dashboards / monitor

In figuur 1 staat het aantal cliënten en de uitgaven van de maanden januari, februari en maart 2022 (peilmoment 28 juni 2022). Bij de volgende rapportage werken we deze maanden bij en vullen we de informatie aan met april, mei en juni 2022.

Figuur 1: aantal jeugdcliënten met een voorziening t.o.v. vorig jaar

Figuur 2 laat zien dat in 2022 minder jeugdigen een voorziening hebben ten opzichte van vorig jaar. Nadere analyse moet uitwijzen of dit komt door een mindere instroom, hogere uitstroom of combinatie van beide.

Figuur 2: Uitgaven t.o.v. vorig jaar

Figuur 2 is de financiële vertaling van figuur 1.

Disclaimer

cijfers uit het systeem van FoodValley zijn altijd een momentopname. Die informatie is gebaseerd op de gefactureerde hulp. Aanbieders mogen op grond van de wet facturen nog vijf jaar na de verleende hulp indienen. Daarom actualiseren we de cijfers altijd in de volgende rapportage. Daarnaast worden nog gesprekken gevoerd met FoodValley om deze cijfers nader te duiden. In de volgende rapportage komen we hierop terug.

5. Wet maatschappelijke ondersteuning

5. Wet maatschappelijke ondersteuning

5.1. Transformatieve ontwikkelingen

Mocht de inwoner behoefte hebben aan ondersteuning, is daar mogelijk de Wmo waar aanspraak op gemaakt kan worden. Het uitgangspunt daarbij is dat deze ondersteuning in de eerste plaats passend is. En daarna dat we de ondersteuning zo kort en licht mogelijk en tegen niet te hoge kosten inzetten.

5.2. Actuele ontwikkelingen

Vanaf 1 januari 2024 worden de middelen voor beschermd wonen stapsgewijs aan alle individuele gemeenten uitgekeerd volgens een nieuw, objectief verdeelmodel. Dit proces heeft een doorlooptijd van 10 jaar. In deze periode zijn gemeenten verplicht regionaal afspraken te maken over de wijze waarop zij beschermd wonen vorm willen geven en welke zaken zij zelf of juist gezamenlijk willen (blijven) oppakken. Het staat nog niet vast of het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel (daarbij blijft gemeente van herkomst financieel verantwoordelijk als een inwoner in een andere gemeente beschermd gaat wonen) ook vanaf 2024 van kracht is.

Landelijk is bepaald dat de 43 centrumgemeenten in ieder geval tot 2026 verantwoordelijk blijven voor de maatschappelijke opvang en hiervoor de financiering ontvangen vanuit het Rijk. Mede op basis van de ervaringen met de decentralisatie van BW, wordt bekeken of ook de MO gedecentraliseerd kan worden.

Ondertussen werken we in de regio Amersfoort aan de uitvoering van de regiovisie Samen in de Wijk.

5.3. Maatregelen Taskforce

In de bijlagen staat een update van de inhoudelijke stand van zaken van de maatregelen. Bij de volgende rapportage sociaal domein en in de 2e bestuursrapportage geven we een financiële update.

5.4. Dashboards / monitor

Bij het monitoren kijken we naar de ontwikkelingen in het aantal unieke gebruikers, het aantal indicaties, de kosten en de effecten van de taskforcemaatregel. In 2022 richten we een dashboard in, waarbij we meer gaan monitoren op de doelstelling voor de Wmo: "passende zorg, die zo kort en licht mogelijk inzetten, zodat de inwoners van de gemeente Nijkerk zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen en kunnen deelnemen aan het dagelijkse leven." Hiervoor stellen we in 2022 indicatoren vast.

5.4.1. Percentage gebruikers Wmo

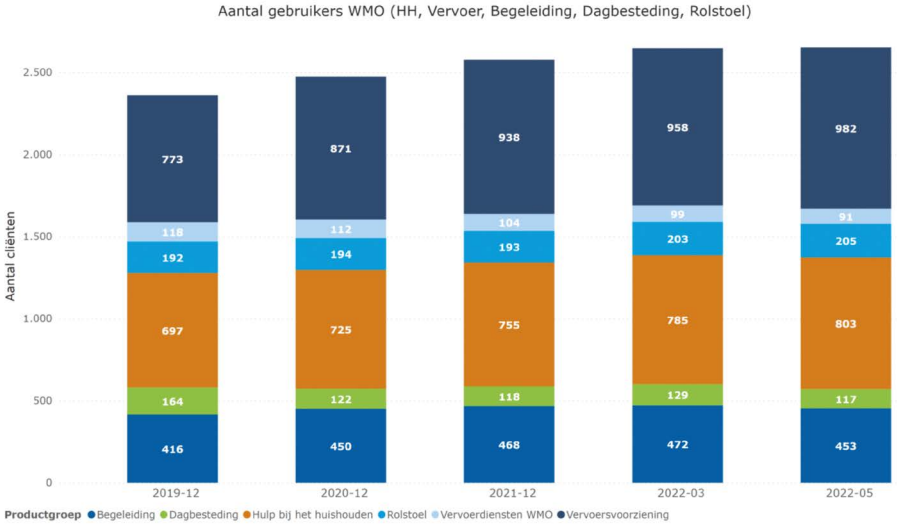
Het percentage inwoners dat gebruik maakt van de Wmo is 6,9%. Dat betekent dat 93,1% van de inwoners boven de 18 jaar zelfstandig en zonder ondersteuning in de gemeente Nijkerk woont, werkt en leeft.

Tabel 1 laat zien dat het aantal gebruikers vanaf 18 jaar tussen de 6% en 7% ligt.

Percentage WMO-gebruikers			
	2020	2021	2022
Aantal gebruikers	2.396	2.575	2.399
Aantal inwoners 18+	33.512	33.974	34.610
% gebruikers	7.1%	7.6%	6.9%
Aantal gebruikers jan-mei	2.062	2.245	2.406
% gebruikers jan-mei	6,2%	6,6%	7,0%
Aantal gebruikers mei	1.945	2.093	2.262
% gebruikers mei	5,8%	6,2%	6,5%

Tabel 1: percentages Wmo-gebruikers t.o.v. het aantal inwoners

Aantal indicaties Wmo

Figuur 3: aantal gebruikers Wmo per voorziening

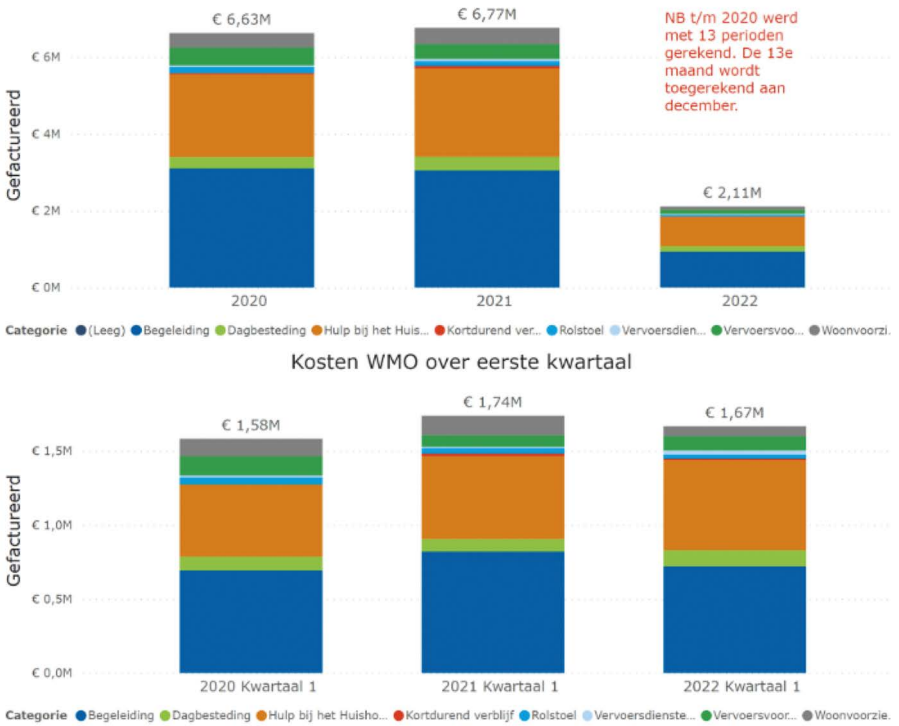
- Opvallend is de toename van het aantal gebruikers van de vervoersvoorziening (van 773 naar 982 indicaties). Vergrijzing is de voornaamste oorzaak. Mensen worden ouder, blijven langer thuis wonen maar houden ook behoefte aan de sociale activiteiten. Deze toename hoeft niet direct te leiden tot een toename in de kosten als inwoners vervoer binnen het sociaal netwerk hebben geregeld. Daarmee is deze

voorziening goed te typeren als vangnetvoorziening. In Foodvalley-verband zijn we bezig met het treffen van mitigerende maatregelen;
- Ook het aantal gebruikers van de voorziening Hulp bij het Huishouden neemt toe (van 697 naar 803 indicaties). Belangrijke oorzaak daarvan is in eerste instantie de invoering van het abonnementstarief. Door dat tarief betalen mensen met een hoger inkomen hetzelfde als mensen met een lager inkomen. De komende maanden gaat er een wetswijziging Wmo in consultatie. Deze maakt het mogelijk dat per 2025 een vorm van inkomensafhankelijke eigen bijdrage gevraagd kan worden. De hogere inkomsten uit de eigen bijdragen wordt bij de invoering van de wet in 2025 weer gekort op het gemeentefonds. Daarnaast heeft dit te maken met de vergrijzing, waardoor meer mensen een beroep doen op hulp bij het huishouden;
- De overige voorzieningen blijven nagenoeg gelijk.

5.4.2. Kosten Wmo

In figuur 4 staan de gedeclareerde kosten over het eerste kwartaal. Kanttekening hierbij is dat nog niet alle aanbieders over het eerste kwartaal hebben gedeclareerd.

Aanbieders zullen we in de tweede helft van 2022 vanuit het contractmanagement vragen snel na de verleende zorg een declaratie te sturen. Daarmee krijgen we gedurende het jaar beter zicht op de kosten.

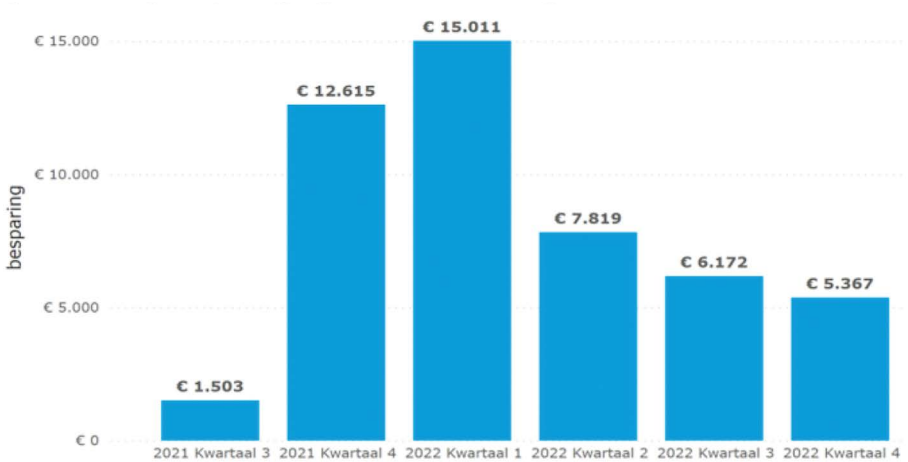

Figuur 4: kosten Wmo

Figuur 4 laat de totale kosten van de Wmo zien. Het is nog te vroeg om hier conclusies aan te verbinden.

5.4.3. Lichte begeleiding

We hebben het product lichte begeleiding vanaf 1 september 2021 toegevoegd aan de maatwerkvoorzieningen voor de inwoners. Tot en met het eerste kwartaal 2022 hebben we 14 nieuwe indicaties afgegeven. We hadden minder nieuwe indicaties verwacht. De verwachte besparing lijkt dan ook vooralsnog niet behaald. In onderstaande tabel is te zien dat de besparing in de loop van 2022 minder wordt. Toch is de totale besparing voor 2022 naar verwachting € 48.487,-.

Figuur 5: (verwachte) besparing door inzet lichte zorg

Uit een eerste evaluatie blijkt dat een belangrijke oorzaak van het tegenvallende resultaat is dat lichte begeleiding niet genoeg is voor bepaalde cliënten. Dit zijn cliënten met gedragsproblemen, die enige vorm van regie nodig hebben. Bijvoorbeeld cliënten met een licht verstandelijke beperking, dementie, niet aangeboren hersenletsel en ggz-cliënten
In samenwerking met de aanbieders hebben we het product lichte begeleiding een nieuwe definitie gegeven. Dit leidt tot een nieuw product, te weten "Ondersteuning bij praktische handelingen/vaardigheden".

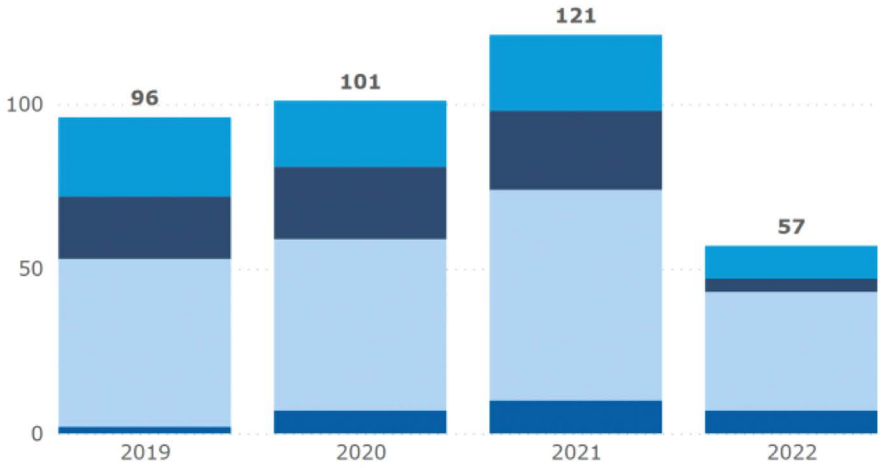
Dit product is gericht op:
- oefenen met vaardigheden en handelingen;
- ondersteuning bij communicatie;
- ondersteuning bij of het oefenen met (dag-) structuur.

Met als doel het versterken van de zelfstandigheid.

Gehandicaptenparkeerkaarten

In totaal hebben we 57 gehandicaptenparkeerkaarten uitgegeven in 2022. Door de ophoging van de leges ontvangt de gemeente Nijkerk per kaart € 50,- meer aan inkomsten. Hiermee voeren we de medische keuring bijna kostendekkend uit. Het levert de gemeente tot nu toe een besparing op van € 2.850,-. Op basis van onderstaande figuur kunnen we uitgaan van gemiddeld zo'n 100 gehandicaptenparkeerkaarten. De verwachte

besparing komt hierdoor uit op € 5.000,- voor heel 2022. In de taskforce is uitgegaan van een besparing van € 12.000,-. Om deze besparing te verwezenlijken moeten 240 gehandicaptenparkeerkaarten worden uitgegeven.

Figuur 6: aantal uitgegeven gehandicapten-parkeerkaarten

6. Participatie, schuldhulpverlening, armoedebestrijding en inburgering

6. Participatiewet, schuldhulpverlening, armoedebestrijding en inburgering

6.1. Transformatieve ontwikkelingen

Sinds de vorige rapportage zijn er geen nieuwe transformatieve ontwikkelingen.

6.2. Actuele ontwikkelingen

6.2.1. Energietoeslag

De rijksoverheid neemt maatregelen om inwoners met minimuminkomens financieel wat ademruimte te geven. Een van die maatregelen is de eenmalige energietoeslag. Gemeenten voeren de eenmalige energietoeslag uit. Het budget komt van het Rijk. Gemeenten mogen zelf de doelgroep, de hoogte van de toeslag en de wijze van uitbetaling bepalen.

Het college heeft de volgende beleidskaders vastgesteld:
We volgen voor het bepalen van de doelgroep de landelijke richtlijn ofwel alle huishoudens met een inkomen tot 120% van de geldende bijstandsnorm;
- Elk huishouden uit de doelgroep krijgt een eenmalige energietoeslag van € 800,-;
- Inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) en bepaalde inwoners met een IOAW/IOAZ uitkering krijgen de energietoeslag automatisch uitgekeerd;
- Huishoudens die geen automatische toekenning krijgen maar mogelijk wel tot de doelgroep behoren krijgen van de gemeente een brief. Zijn kunnen de eenmalige energietoeslag zelf aanvragen via de website van de gemeente Nijkerk. Dit kan van 15 mei tot 15 november 2022.

Na een reeks van voorbereidingen is de uitvoering van de energietoeslag medio mei 2022 gestart. Er zijn 357 automatische betalingen gedaan. Per medio juli 2022 zijn er 568 aanvragen ontvangen waarvan er 173 zijn afgewikkeld. Van deze 173 aanvragen zijn er 139 toegekend. Voor deze uitvoering hebben we extra ondersteuning ingehuurd. De financiële gevolgen hiervan verwerken we in de reguliere P&C instrumenten.

Sinds juni 2022 zijn we op sterkte qua personeel voor de energietoeslag en kunnen we meer vaart maken met de afhandelingen. Er zijn 58 aanvragen in behandeling waarvan de vereiste gegevens (nog) niet compleet zijn aangeleverd door de aanvragers.

Wat opvalt is dat er relatief veel afwijzingen zijn. De meeste afwijzingen zijn door een te hoog inkomen. De indruk is dat de aanvrager niet eerst

kijkt of zijn of haar inkomen niet te hoog is, maar een aanvraag doet en de berekening overlaat aan de gemeente. We gaan hierover gericht communiceren.

6.2.2. Regionale activiteiten arbeidsmarktregio Amersfoort
Na de zomer van 2022 opent het Werkcentrum regio Amersfoort haar deuren. Het Werkcentrum is de plek in de regio waar burgers fysiek en digitaal hulp kunnen krijgen op het gebied van werk en inkomen. Het Werkgeversservicepunt (WSP), het Leerwerkloket en het Jongerenloket regio Amersfoort maken deel uit van het Werkcentrum. Regiogemeenten (waaronder de gemeente Nijkerk), UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties en onderwijsinstellingen werken samen binnen het Werkcentrum.

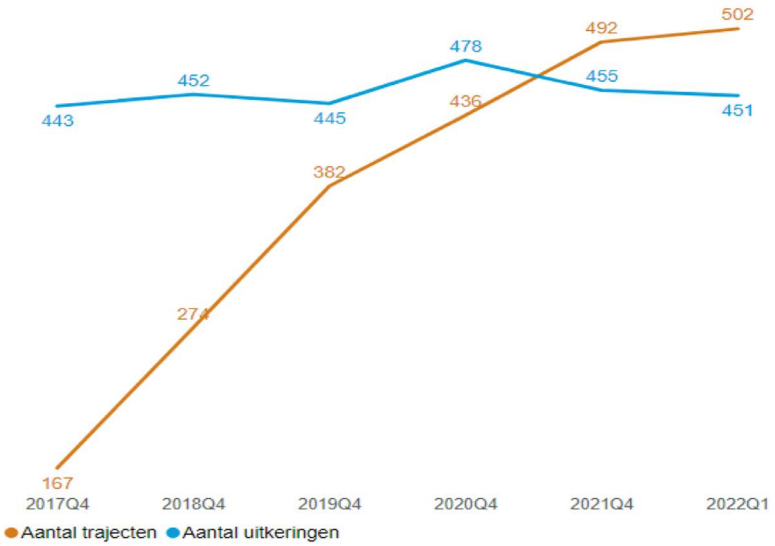
Binnen het Werkcentrum willen we een laagdrempelige dienstverlening aanbieden. Dit doen we aan iedereen die zich wil oriënteren op de eigen mogelijkheden, interesses, kansen op de arbeidsmarkt, scholing en passend werk. Het gaat daarbij niet alleen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt maar om iedereen die vragen heeft over zijn of haar loopbaan. Denk daarbij in deze tijd ook aan de Oekrainers als nieuwe doelgroep.

6.3. Maatregelen Taskforce

In de bijlagen staat een update van de inhoudelijke stand van zaken van de maatregelen. Bij de volgende rapportage sociaal domein en in de 2e bestuursrapportage geven we een financiële update.

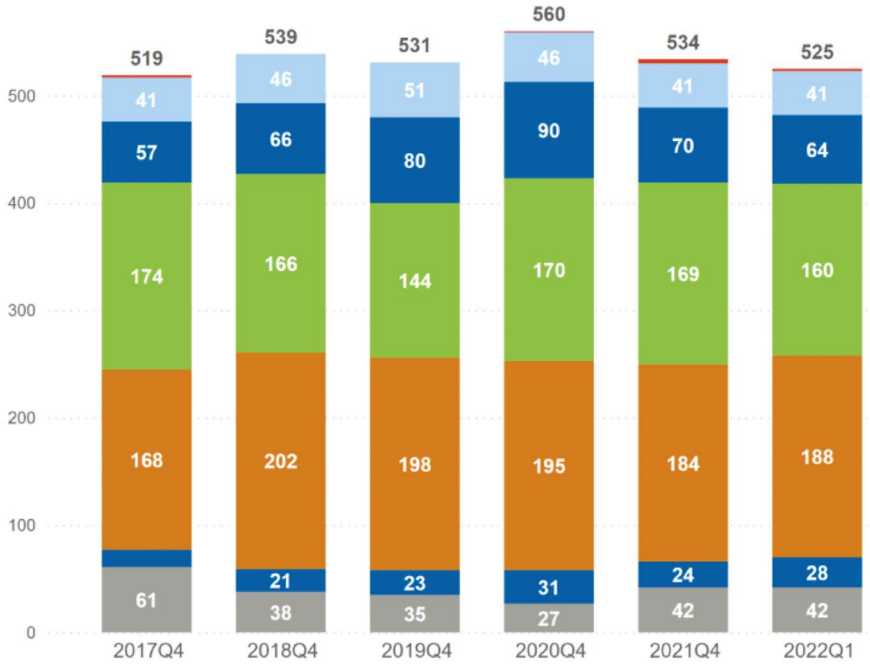
6.4. Dashboards / monitor

Deze paragraaf bevat een aantal afbeeldingen die de ontwikkeling binnen het domein Participatie laat zien. Achtereenvolgens zijn opgenomen: de ontwikkeling van het aantal uitkeringen en trajecten, de verdeling van het bestand over de participatieladder en de inzet van de loonkostensubsidie.

Figuur 7 – bestandsontwikkeling aantal uitkeringen en trajecten

Vooralsnog stabiliseert het aantal uitkeringen. Er zijn meer trajecten dan uitkeringen, omdat er ook voor partners een traject kan zijn. Een traject omschrijft de geplande activiteiten.

Figuur 8 – Inwoners met een bijstandsuitkering op de participatieladder

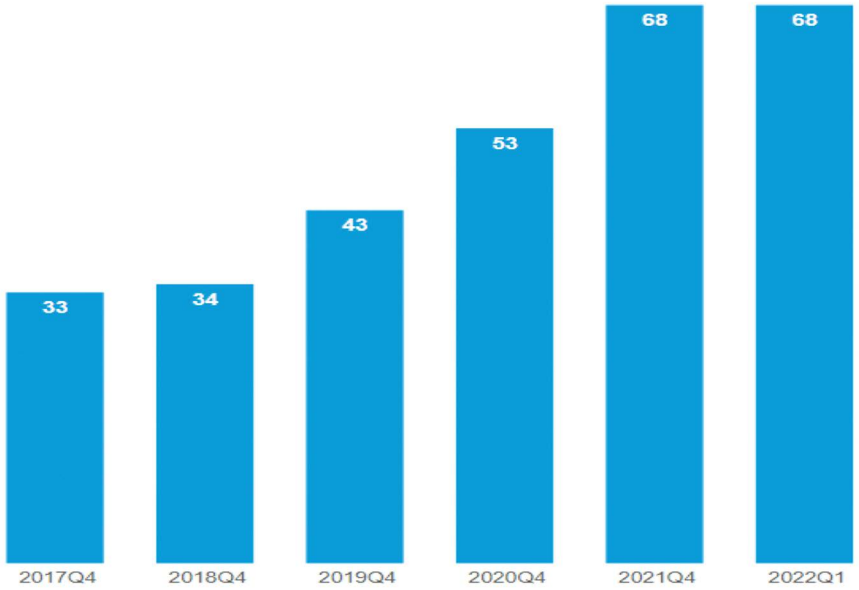
De participatieladder geeft een beeld van het bijstandsbestand.
De ladder heeft zes treden die het niveau van participatie aangeven.
De klantmanagers stellen vast wie op welke trede staat.

Grofweg kan het uitkeringsbestand worden opgedeeld in drie groepen:
1. Treden 1 en 2. Mensen hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Ook op lange termijn beweegt een gedeelte van deze groep zich niet meer richting regulier werk.
2. Treden 3 en 4. Mensen hebben een grotere maar niet onoverkomelijke afstand tot de arbeidsmarkt. Ontwikkeling gaat stapsgewijs. Er kan sprake zijn van meerdere problemen die opgelost moeten worden voordat de inwoner een stap richting (on-) betaald werk kan zetten.
3. Treden 5 en 6. Mensen staan dicht bij werk. De stap richting werk is te maken.

Conclusie
Kijkend naar de aantallen op de tredes concluderen wij dat het overgrote deel een (behoorlijke) afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Een lange adem is nodig om tot ontwikkeling te komen. We mogen niet verwachten dat veel inwoners snel uitstromen richting betaald werk.
Voor de mensen op de tredes 1 t/m 4 zetten we met name lokale ondersteuning in.
Voor de mensen op de tredes 5 t/m 6 kunnen we naast lokale ook regionale ondersteuning inzetten, omdat hier vaker werk (in diverse vormen) in beeld is.

Trede 0: inwoners van wie we het niveau nog moeten bepalen. Bijvoorbeeld na een grondige intake of een medisch onderzoek of bepaling van het arbeidsvermogen.

- Trede 1: geïsoleerd
- Trede 2: sociale contacten buitenshuis
- Trede 3: deelname aan georganiseerde activiteiten
- Trede 4: onbetaald werk
- Trede 5: betaald werk met ondersteuning
- Trede 6: betaald werk

Figuur 9 - aantal trajecten loonkostensubsidie

- Loonkostensubsidie (LKS) is geld voor werkgevers met een werknemer die niet zelfstandig het minimumloon kan verdienen. LKS kan een tijdelijk ruggensteuntje zijn. Na enige werkervaring lukt het wel om zelfstandig het minimumloon te verdienen. Deze situaties zijn niet zichtbaar in deze cijfers.
- Werkgevers hebben in de huidige, krappe arbeidsmarkt veel moeite om vacatures vervuld te krijgen. We zien dat zij soms de lat lager leggen. Mensen kunnen dan zonder de inzet van LKS aan de slag.
- Tegelijk blijft LKS een belangrijk instrument om inwoners aan het werk te helpen.

7. Doorontwikkeling rapportage sociaal domein

De rapportage sociaal domein is in ontwikkeling. Zoals in het Transformatie uitvoeringsplan (TUP) staat, ontwikkelen we in 2022 een monitor sociaal domein om meer grip en control te krijgen op de uitvoering van de taskforcemaatregelen en de transformatie. Naar verwachting is deze monitor op 1 januari 2023 operationeel. Met de dashboards en monitor in het vooruitzicht zal de rapportage compacter worden, met minder tekst en meer afbeeldingen.

De volgende (4e) rapportage sociaal domein verschijnt in oktober 2022, vlak voor de begrotingsbehandeling.

Bijlagen

Bijlage 1 - Voortgang actiepunten Transformatie Uitvoeringsprogramma (TUP)

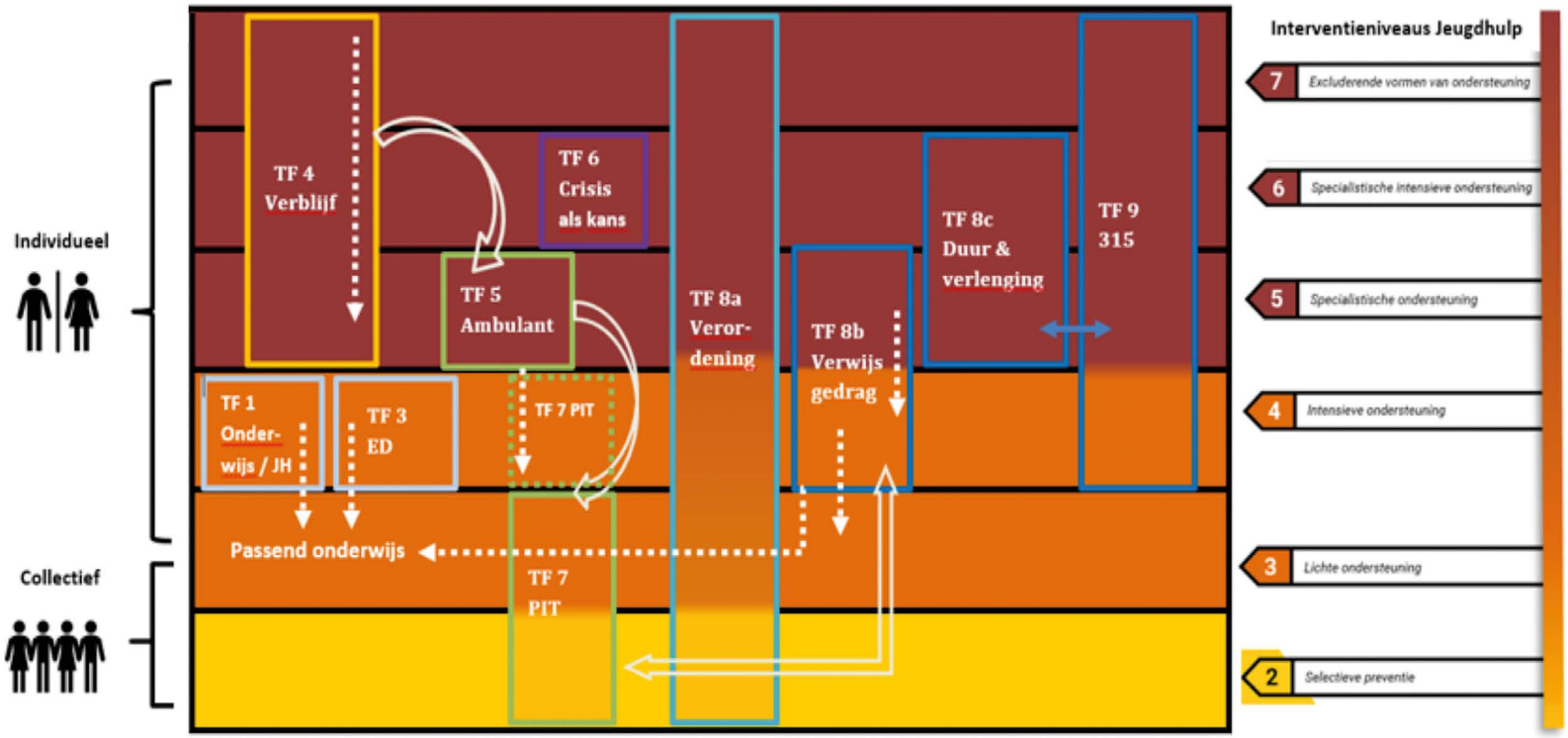
Programmalijn	Acties	Uitwerking	Voortgang
I Integrale toegang	1-2 Integrale toegang	Het beoogde model integrale toegang beschrijven en uitwerken. Implementatie van het vastgestelde model	In de tweede kwartaalrapportage hebben we gemeld dat we het uitvoeringsplan integrale toegang in het tweede kwartaal van 2022 afronden. Daar wijken we noodgedwongen opnieuw vanaf. Dit komt vooral door de extra taken, opvang en begeleiding van de Oekraïense gasten (zie ook paragraaf 3.1 en 3.2). We voeren de integrale toegang eind 2022 in. Medewerkers worden onder andere door middel van training hierop voorbereid.
	3-4 Regie-applicatie	Integrale toegang ondersteunen met een regie-applicatie. In gebruik nemen van de regie-applicatie	We zouden met de regieapplicatie werken vanaf 1 april 2022. Door omstandigheden is dat uitgesteld tot september 2022. De leverancier moet namelijk nog bepaalde onderdelen ontwikkelen. Inmiddels is de applicatie voor een groot deel in gebruik genomen. Naar verwachting zal de volledige applicatie in het eerste kwartaal 2023 gereed zijn.
II Versterken sociale basis	5 Subsidie en inkoopafspraken actualiseren	Al onze subsidie- en inkoop-afspraken voor de Algemeen Toegankelijke voorzieningen (AT) actualiseren en resultaatgerichter maken. Een deel van de voorbereidingen hiervoor is gestart.	Op basis van het Transformatieplan 2020-2024 zijn we met de grootste subsidiepartners (Bibliotheek, Sigma en Jeugd en Jongerenwerk) gestart met een proces om te komen tot meer prestatiegerichte subsidiering. Daarbij hanteren we het uitgangspunt normalisering, inkoop gebaseerd op de vraag en afschaling zodra dat kan.
	6 Pilots evalueren	Beoordeeld wordt in hoeverre de pilots bijdragen aan de transformatie-doelstellingen.	De pilots zijn uitgevoerd. De evaluatie en besluitvorming heeft plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2022.
	7 Wegwijzer optimaliseren	Het gebruik (in- en extern) van de Wegwijzer optimaliseren	Het gebruik van de Wegwijzer is een succes. De besparingsopgave in het kader van de taskforce staat echter haaks op het optimaliseren van de Wegwijzer.

Programmalijn	Acties	Uitwerking	Voortgang
III Beleid en contractering	8 lokale contracten herzien	De lokale Wmo-contracten herzien	In het vierde kwartaal 2021 is deze actie uitgevoerd (zie vorige kwartaalrapportages). De contracten zijn herzien en implementatie heeft plaatsgevonden.
	9 Wmo-product 'lichte begeleiding'	Ontwikkeling nieuw Wmo-product 'lichte begeleiding'	Zie tekst in rapportage. Actie is uitgevoerd. Moet nog een evaluatie plaatsvinden. Gebruik correspondeert niet helemaal met onze verwachtingen
	10 Subsidie en inkoopafspraken actualiseren (zie hiervoor programma II)	Al onze subsidie- en inkoopafspraken voor de Algemeen Toegankelijke voorzieningen (AT) herijken en resultaatgerichter maken	Zie actie 5
	11 Contractbeheer en -management organiseren en inrichten	Contractbeheer en -management organiseren en Inrichten	Het contractbeheer en contractmanagement voor Wmo is tijdelijk (voor 2022) met incidentele middelen geregeld. Voor vaste formatie zijn er nog geen structurele middelen. Voor jeugd is contractbeheer en contractmanagement regionaal geregeld via FoodValley.
	12 Diverse verordeningen aanpassen	Diverse verordeningen aanpassen	De verordeningen Leerlingenvervoer en Wmo zijn vastgesteld. De Verordening Jeugd komt in de raad van december.
	13 Monitorings-systematiek en -cyclus ontwikkelen	Monitoringssystematiek en –cyclus ontwikkelen	Met de 3 partijen (Bibliotheek, Sigma en Jeugd en Jongerenwerk) eind 2021 voor alle activiteiten die we toen subsidieerden, monitoringsafspraken gemaakt. In het afgelopen halfjaar hebben we de resultaten gemonitord. Op basis hiervan zijn de prestaties op sommige punten aangepast. We zien dit jaar als een pilotjaar waarbij zowel de gemeente als de partijen leren van deze manier van verantwoorden.

Bijlage 2. Update maatregelen taskforce sociaal domein

In bijgaande figuur staan de taskforceprojecten jeugd per interventieniveau (voor toelichting interventieniveaus zie ons *"Jeugdprogramma een kind en gezinsvriendelijke gemeente Nijkerk")*. De gestippelde pijlen geven de richting aan van de taskforceprojecten. Het gaat dan om de beweging naar een lager interventieniveau en dus naar minder zware hulp (en lagere kosten).

De dikkere pijlen tussen de diverse projecten laten zien dat deze invloed hebben op elkaars uitkomsten. Wanneer er bijvoorbeeld minder kinderen in verblijf zitten, neemt het aantal kinderen in ambulante hulpverlening toe. De kaders om de projecten hebben dezelfde kleur als ze veel met elkaar te maken hebben. De projecten zijn dus niet los van elkaar te zien.

Figuur 10: taskforceprojecten jeugd per interventieniveau

kleurcodes: afgerond | ingevoerd, besparing monitoren | op koers | net gestart | niet haalbaar

Jeugd

Taskforce maatregelen Jeugd			
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Toelichting**	**Voortgang**
1	Jeugd en onderwijs	Er zitten te veel jongeren tussen 9 en 11 jaar in jeugdhulp (met name jongens). Scholen hebben onvoldoende inzicht in de jeugdhulp. In afstemming met het (passend) onderwijs kijken we naar andere oplossingen in combinatie met vroegsignalering.	In uitvoering
3	ED verder in control	Project A: Terugdringen kosten door verwijzing naar efficiënte behandelaars en tegengaan van behandelen zonder diagnostiek. A.d.h.v. beoordeling door de poortwachter en vervolgens door onderzoek dyslexiebehandelaar. Zo wordt bepaald of een kind valt onder ernstige dislectie (ED) of dat het onderwijs meer ondersteuning kan bieden in het kader van de zorgplicht passend onderwijs. Project B: De maatregel is gericht op kosten- en tijdefficiëntie bij het behandelen van kinderen met ED, waarbij de kwaliteit van de behandeling gelijk blijft aan de huidige behandeling.	A: ingevoerd B: net gestart
4	Minder kinderen in zware verblijfsvormen	Datagestuurde casusregie op zo gezinsgericht mogelijke jeugdhulp en zo nodig opschalen via accountmanager naar andere, passender, lichtere zorg. Herziening inkoopstrategie FoodValley.	In uitvoering
5	Stijging aanpak specialistische ambulante jeugdhulp	Project 1: De code groepsbegeleiding specialistisch wordt op verschillende manieren gebruikt door aanbieders. We willen het boeken op de verkeerde productcode(s) voorkomen door afspraken te maken over wat we onder deze code vergoeden. Project 2: We willen dat de juiste productcodes worden ingezet voor ambulante begeleiding vanuit jeugdhulp en vanuit kinderopvang. We onderzoeken of er nog gebruik gemaakt mag worden van diagnostiek door de kinderopvang.	Net gestart
6	Crisis als kans	Opgenomen in taskforceproject nummer 4 voorkomen uithuisplaatsing	In uitvoering

Taskforce maatregelen Jeugd			
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Toelichting**	**Voortgang**
7	SOH Deltaplan - PIT	Project 1: Een van de afspraken is het opstellen van een beslisboom SOH (specialistische ondersteuning van de huisarts). En we willen inzicht krijgen in wanneer er specialistische of zwaar specialistische hulp wordt ingezet. Wanneer wordt de SOH'er betrokken? Project 2: In de gemeente Nijkerk ontbreekt de inkoop van lichte individuele ondersteuning. Dit betekent dat er sneller wordt verwezen naar regionaal ingekochte jeugdhulp terwijl we dit lokaal goedkoper kunnen ondervangen.	Project 1: afgerond Project 2: in uitvoering
8a	Toegang strakker organiseren/ verordening	Verordening jeugd aanpassen. Praktijkervaringen en rechtspraak maken het nodig de verordening jeugd aan te scherpen.	In uitvoering
8b	Toegang strakker organiseren/ verwijsgedrag	Casusregie op verwijsgedrag door regelmatig met de 2 jeugdteams casussen door te spreken en te bekijken wat de verschillende verwijsopties zijn.	In uitvoering
8c	Toegang strakker organiseren/ duur en verlengen	We gaan beschikkingen afgeven voor 9 maanden in plaats van voor 12 maanden (duur). Ruim voordat deze 9 maanden afgerond zijn, kijken we naar de effecten van de behandeling en het vervolgproces, waarbij de jeugdconsulent een actieve rol gaan spelen (verlengen).	Net gestart
9	Administratie sociaal domein	Meer regie op doorverwijzingen en verlengingen door derden ('315 berichten'), zoals huisartsen, jeugdartsen etc. Met als gewenst resultaat: meer grip op de uitgaven.	Net gestart
35	Schrappen vervoer naar 2e adres	In de verordening is vastgelegd dat er bij leerlingenvervoer van en naar één thuisadres vervoerd wordt en niet meer naar twee of meer adressen.	Ingevoerd
36	Zelfstandig reizen stimuleren	In het kader van leerlingenvervoer moedigen we zelfstandig reizen aan.	In uitvoering
37	Inperken individueel vervoer	Inperken individueel leerlingenvervoer.	Ingevoerd
39	Beleidskader Jeugdwetvervoer	Bepalen nieuwe beleidskaders voor jeugdwetvervoer	Start najaar 2022

Taskforce maatregelen Jeugd GEREALISEERD		
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Voortgang**
10	Moeders informeren moeders	Afgerond
12	De Wegwijzer	Afgerond * nader advies volgt
13	Weekthema's PIT	Afgerond
32	VGGM	Afgerond * nader advies volgt
33	Icare	Afgerond * nader advies volgt
38	Controle vergoeding inzet bijbehorend vervoer	Afgerond
40	Laaggeletterdheid	Afgerond
41	Leerplicht	Afgerond

Participatie

Taskforce maatregelen Participatie			
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Toelichting**	**Voortgang**
2	Sociaal medische indicatie	De regeling SMI (sociaal-medische indicatie) is voor ouders die door sociale, medische of psychische nood tijdelijk en gedeeltelijk niet voor hun kind(-eren) kunnen zorgen. Met deze regeling krijgen zij geld om een deel van de kinderopvangkosten te betalen. Deze regeling is voorliggend aan jeugdhulp én goedkoper dan jeugdhulp.	Ingevoerd

Wet maatschappelijke ondersteuning

Taskforce maatregelen Wet maatschappelijke ondersteuning			
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Toelichting**	**Voortgang**
14	Consulenten, tijdelijke inhuur beperken	(Tijdelijke) inhuur omzetten naar vaste formatie.	Formatieonderzoek wordt uitgevoerd.
15	Huisvesting consulenten omzetten naar gebiedsgericht werken	Alle consulenten werken nu op externe locaties in de kernen. Het voorstel is om alle externe locaties op te heffen behalve Corlaer. Deze op termijn beperken tot inloopspreekuur.	Afgerond In 2022 monitoren we de beoogde besparing bij deze maatregel.
16	Gehandicapten-parkeerkaart (GPK)	De leges meer kostendekkend maken. Onder andere de medische keuring is nu niet gedekt. In 2022 monitoren we de beoogde besparing bij deze maatregel.	Afgerond De legesverordening is in december 2021 vastgesteld. De leges voor de GPK zijn per 1 januari 2022 verhoogd van € 50,- naar € 100,-.
17	Hulp bij het huishouden: omvormen tot algemene voorziening	Door de invoering van het abonnementstarief is er een stijging van het aantal aanvragen. Daarmee zijn ook de kosten gestegen. Onderzoek is nodig naar de mogelijkheden om hulp bij huishouden uit te splitsen in een deel algemeen gebruikelijk en een deel maatwerkvoorziening. De tarieven voor algemeen gebruikelijk liggen namelijk lager dan die voor de maatwerkvoorziening. Daarmee kunnen we mogelijk geld besparen. Ook kunnen we dan de criteria aanscherpen voor de minder intensieve ondersteuning van het huishouden.	In uitvoering Uit nader onderzoek blijkt dit niet het gewenste effect op te leveren. Met name als gevolg van de ontwikkelingen in de CAO in het afgelopen jaar en het invoeren van de AMvB 'reële prijs' is het kostenniveau van een algemene voorziening Hulp bij het Huishouden en vergelijkbare maatwerkvoorzieningen nagenoeg aan elkaar gelijk. Tegelijkertijd verwachten we dat het een aanzuigend effect zal hebben, waardoor de kosten eerder zullen toenemen dan afnemen. Uit het onderzoek zijn echter wel andere mogelijke besparingsmaatregelen ontdekt, die we nader zullen onderzoeken.

Taskforce maatregelen Wet maatschappelijke ondersteuning			
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Toelichting**	**Voortgang**
18	Hulp bij het huishouden: meer inzet PGB sociaal netwerk	PGB kunnen inwoners voor het sociaal netwerk inzetten. Deze vorm kost de gemeente geen extra administratieve handeling en de kosten zijn lager dan het inzetten van hulp bij huishouden. Uit onderzoek naar de haalbaarheid blijkt dat PGB voor het sociaal netwerk nog te gevoelig is voor fraude. Daarom is een verscherpte handhaving PGB noodzakelijk.	In het tweede kwartaal van 2022 stellen we het handhavingsbeleid toezicht Wmo en beleidsregels handhaving toezicht Wmo op. Dit draagt bij aan de naleving van de kwaliteit en het voorkomen van zorgfraude. Daarnaast zoeken we in 2022 uit hoe we de doel- en rechtmatigheid van de PGB meer kunnen controleren.
19	Structureel inzetten lichte begeleiding	Sinds september 2021 kopen we lichte begeleiding in. Inzetten van lichte begeleiding/ doorstart van de pilot Leun & Steun. De kosten voor lichte begeleiding zijn gemiddeld € 36,- per klantcontactuur. De kosten voor gespecialiseerde begeleiding lopen op naar € 53,- en € 60,- per klantcontactuur. De tarieven zijn gebaseerd op inzet van hbo- of mbo-4-geschoold personeel. Voor lichtere begeleiding kan mbo-2/mbo-3-niveau ingezet worden.	Afgerond In 2022 monitoren we de maatregel. Ook heeft een eerste evaluatie plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat de maatregel nog niet het gewenste effect oplevert. Op dit moment werken we aan de doorontwikkeling van het product lichte begeleiding, waardoor het beter aansluit bij reguliere begeleiding.

Taskforce maatregelen Wet maatschappelijke ondersteuning			
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Toelichting**	**Voortgang**
20	Hulpmiddelen: scootmobiel etc. als algemeen gebruikelijke voorziening	Het college heeft de beleidsregels eind 2021 vastgesteld. We hebben afgestemd met de Sociaaldomeinraad.	Het algemeen gebruikelijk maken van een scootmobiel, blijkt wettelijk niet haalbaar en is daarnaast ook niet wenselijk. Het zou een te grote impact hebben op de inwoners. We hebben onderzocht welke andere maatregelen mogelijk zijn om de inhoudelijke en financiële doelen te halen. We hebben geconcludeerd dat besparingen voor hulpmiddelen niet haalbaar zijn.
21	Hulpmiddelen: verzekeren en onderhoud niet meer financieren	Het college heeft de beleidsregels eind 2021 vastgesteld waarin een eigen bijdrage geldt voor verzekering en onderhoud. We hebben afgestemd met de Sociaaldomeinraad.	We hebben onderzocht welke andere maatregelen mogelijk zijn om de inhoudelijke en financiële doelen te halen. We hebben geconcludeerd dat besparingen voor hulpmiddelen niet haalbaar zijn.

Taskforce maatregelen Wet maatschappelijke ondersteuning			
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Toelichting**	**Voortgang**
22	Hulpmiddelen: extra inzet terugvorderen scootmobielen	De afspraken met de aanbieder hebben we aangescherpt voor het terugvorderen van de scootmobielen. De scootmobielen die inwoners met een PGB hebben aangeschaft, kan deze aanbieder echter niet terugvorderen.	Het terugvorderen van de scootmobielen gebeurt als er sprake is van Zorg in Natura. Een scootmobiel geven we, zo mogelijk, in eerste instantie vanuit het depot (tweedehands). Als er geen scootmobiel voorradig is, geven we een nieuwe. Scootmobielen die inwoners met een PGB hebben aangeschaft, kunnen echter niet teruggevorderd worden. Daardoor is deze maatregel niet volledig haalbaar. Tegelijkertijd hebben we ook onderzocht of het huren/leasen van een scootmobiel kan (in plaats van een PGB). Dit levert echter alleen een voordeel op als inwoners scootmobielen voor heel korte tijd gebruikten. In de praktijk is er sprake van een gemiddelde periode van langer dan 2 jaar. Dit maakt het huren/leasen minder voordelig. Daarbij komen extra administratieve handelingen voor de uitvoering, wat ook niet wenselijk is. Gelet op bovenstaande en het feit dat het om een relatief laag bedrag per jaar gaat, is de conclusie dat deze maatregel niet het gewenste financieel effect oplevert.
23	Hulpmiddelen: eigen bijdrage o.b.v. kostprijs	Van toepassing sinds bekendmaking huidige verordening (vastgesteld in de gemeenteraad van februari 2021).	Afgerond In 2022 monitoren we de beoogde besparing bij deze maatregel.
24	Woningaanpassing versoberen: verhuisprimaat verhuizen	Er zijn minder mogelijkheden om te verhuizen naar een geschiktere woning.	Uitgesteld door woningnood. We onderzoeken welke andere maatregelen mogelijk zijn om de inhoudelijke en financiële doelen te halen.

Taskforce maatregelen Wet maatschappelijke ondersteuning			
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Toelichting**	**Voortgang**
25	Woningaanpassing versoberen: eigen bijdrage invoeren minderjarigen	Als we een maatwerkvoorziening of een PGB geven voor een woningaanpassing voor een minderjarige inwoner hebben we ervoor gekozen geen eigen bijdrage te vragen. Volgens de wet mogen we wel een eigen bijdrage vragen. Uitwerking heeft duidelijk gemaakt dat het verstandig is deze maatregel niet uit te voeren. Het abonnementstarief werkt namelijk zo dat wanneer de inwoner de pensioengerechtigde leeftijd nog niet bereikt heeft en het huishouden met minstens 1 ander persoon voert, hij/zij de eigen bijdrage niet hoeft te betalen. Een 1-persoonshuishouden moet wel betalen. Dit leidt tot een onwenselijke ongelijkheid.	We onderzoeken welke andere maatregelen mogelijk zijn om de inhoudelijke en financiële doelen te halen.
26	Woningaanpassing versoberen: eigen bijdrage invoeren financiële tegemoetkoming	De Centrale Raad van Beroep heeft bepaald dat dit een maatwerkvoorziening is. Daarover mag je een eigen bijdrage vragen.	Deze maatregel is uitgewerkt in artikel 5.1 van de Wmo-verordening die in december 2021 is vastgesteld. Ook opgenomen in de beleidsregels. Beide van kracht sinds 1-1-2022. In 2022 monitoren we de beoogde besparing bij deze maatregel.

Taskforce maatregelen Wet maatschappelijke ondersteuning			
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Toelichting**	**Voortgang**
27	Aansluiting Wmo Wlz GGZ + PGB controles	Check of cliënten in aanmerking komen voor de WLZ. Actiever samenwerken met de ggz-aanbieders. WLZ-wachtlijst: overbruggingsperiode niet meer vanuit de Wmo financieren.	Team Kwaliteit heeft extra gecontroleerd op voorliggende voorziening WLZ. Monitoring met data – mogelijkheden nader onderzocht.
28	Collectief vervoer Wmo: standaard tarief ophogen	Als vervoer nodig is, maar er is geen openbaar vervoer en er is geen indicatie, dan betaalt de cliënt het standaardtarief. Als vervoer nodig is en er is wel openbaar vervoer en er is geen indicatie, dan betaalt de cliënt het commercieel tarief.	We verwachten dat de regio in het derde kwartaal van 2022 hierover besluit. Dan passen we dit voor 2023 aan in de beleidsregels en in het financiële besluit.
29	Wmo Inkoop: herinrichting inkoop	Invullen taak en organiseren contractbeheer en contractmanagement. De kwaliteitseisen staan in artikel 7.1 van de Wmo-verordening.	Afgerond In 2022 monitoren we de beoogde besparing bij deze maatregel.
30	Contractbeheer en contractmanagement: beheer en management	Bekostigingsmodel aanpassen, bijvoorbeeld invoeren van vierkant of lumpsum financiering. Wachtlijsten kunnen ontstaan als de budgetten te klein zijn.	Afgerond In 2022 monitoren we de beoogde besparing bij deze maatregel.

Taskforce maatregelen Wet maatschappelijke ondersteuning			
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Toelichting**	**Voortgang**
31	Toegang strenger indiceren	In de praktijk blijkt de Wmo-verordening te ruim en open voor verschillende uitleg. Ditzelfde geldt voor de beleidsregels. De verordening moet op orde zijn om strenger te kunnen indiceren.	In uitvoering.

Taskforce maatregelen Wmo en Sport GEREALISEERD		
Nr	**Taskforcemaatregel**	**Voortgang**
42	Mantelzorgwaardering	Afgerond
43	Contractmanagement Optisport	Afgerond
44	Renovatie/vervanging buitensport	Afgerond
45	Onderhoud buitensport	Afgerond
46	Vrijval kapitaallasten investeringen SRO	Afgerond
47	Renovatie De Baggelaar	Afgerond
48	Sport ambtelijke inzet	Afgerond
49	Vieren 75 jaar bevrijding	Afgerond
50	Speelruimte beleid	Afgerond

Bijlage 3. Cliëntervaringsonderzoeken 2021

- factsheet jeugd: Jongeren
- factsheet jeugd: Ouders
- factsheet Wmo
- factsheet Participatie

Cliëntervaringsonderzoek

Gemeente Nijkerk – Jongeren 2021

De factsheet toont de belangrijkste uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek (CEO) Jeugdwet 2021.* De doelgroep bestaat uit ouders van kinderen tussen 0 en 15 jaar en jongeren (0 tot en met 18 jaar) die van Jeugdhulp gebruik gemaakt hebben. Jongeren en ouders kregen een brief, vragenlijst en antwoordenvelop van ZorgfocuZ. Ze konden de vragenlijst schriftelijk invullen en gratis terugsturen. Ook konden cliënten ervoor kiezen om de vragenlijst online in te vullen. Deze factsheet bevat de resultaten van de jongeren. Het onderzoek is uitgevoerd door onafhankelijk onderzoek- en adviesbureau ZorgfocuZ.

Aantallen	
Uitgenodigd	474
Ingevuld	51
Respons	11%

CONTACT

75% kon snel met de medewerker in gesprek

86% vond het contact met de medewerker prettig

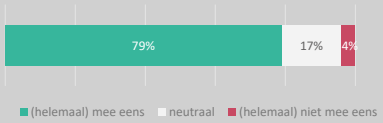
86% zegt dat de medewerker goed luisterde naar het verhaal

69% heeft samen een goed plan bedacht

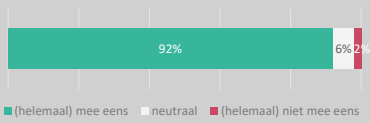
7,5 is het rapportcijfer voor de hulp van de medewerker

KWALITEIT

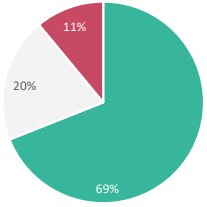
Hulpverleners beantwoorden mijn vragen duidelijk

Hulpverleners gaan prettig met mij om

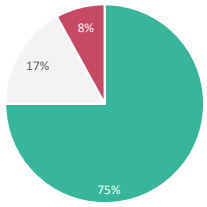
RESULTAAT

Door de hulp gaat het beter met mij

7,6

is het rapportcijfer voor de hulp van de zorgaanbieder

Ik ben tevreden over het resultaat van de hulp

(helemaal) mee eens neutraal (helemaal) niet mee eens

*Het kan zijn dat de som van de percentages niet exact optelt tot 100%, dit heeft te maken met afrondingsverschillen.

Cliëntervaringsonderzoek

Gemeente Nijkerk – Ouders 2021

De factsheet toont de belangrijkste uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek (CEO) Jeugdwet 2021.* De doelgroep bestaat uit ouders van kinderen tussen 0 en 15 jaar en jongeren (0 tot en met 18 jaar) die van Jeugdhulp gebruik gemaakt hebben. Jongeren en ouders kregen een brief, vragenlijst en antwoordenvelop van ZorgfocuZ. Ze konden de vragenlijst schriftelijk invullen en gratis terugsturen. Ook konden cliënten ervoor kiezen om de vragenlijst online in te vullen. Deze factsheet bevat de resultaten van de ouders. Het onderzoek is uitgevoerd door onafhankelijk onderzoek- en adviesbureau ZorgfocuZ.

Aantallen	
Uitgenodigd	636
Ingevuld	104
Respons	16%

CONTACT

76% kon snel met de medewerker in gesprek

90% vond het contact met de medewerker prettig

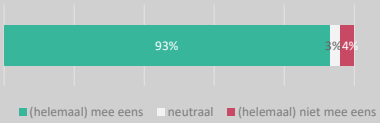
90% zegt dat de medewerker goed luisterde naar het verhaal

76% heeft samen een goed plan bedacht

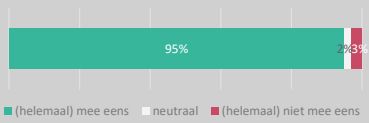
7,6 is het rapportcijfer voor de hulp van de medewerker

KWALITEIT

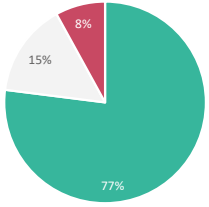
Hulpverleners beantwoorden onze vragen duidelijk

Hulpverleners behandelen mijn kind en mij met respect

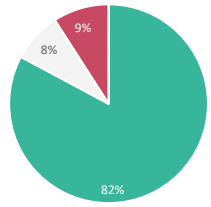
RESULTAAT

Door de hulp gaat het beter met mijn kind

8,1

is het rapportcijfer voor de hulp van de zorgaanbieder

Ik ben tevreden over het resultaat van de hulp

(helemaal) mee eens neutraal (helemaal) niet mee eens

*Het kan zijn dat de som van de percentages niet exact optelt tot 100%, dit heeft te maken met afrondingsverschillen.

Cliëntervaringsonderzoek

Gemeente Nijkerk – Wmo 2021

De factsheet toont de belangrijkste uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek (CEO) Wmo 2021.* De doelgroep bestaat uit inwoners die in 2021 een individuele maatwerkvoorziening vanuit de Wmo hebben ontvangen. Cliënten kregen een brief, vragenlijst en antwoordenvelop van ZorgfocuZ. Cliënten konden de vragenlijst schriftelijk invullen en gratis terugsturen. Ook konden cliënten ervoor kiezen om de vragenlijst online in te vullen. Het onderzoek is uitgevoerd door onafhankelijk onderzoek- en adviesbureau ZorgfocuZ.

Aantallen	
Uitgenodigd	564
Ingevuld	205
Respons	36%

CONTACT

78% wist waar zij moest zijn

81% werd snel geholpen

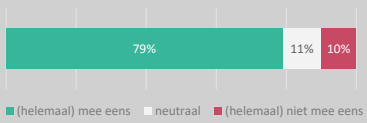
90% voelde zich serieus genomen

79% zocht samen naar oplossingen

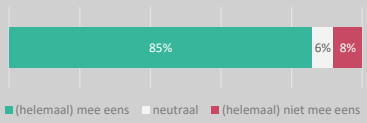
30% wist van de cliënt-ondersteuner

KWALITEIT

Ik vind de ondersteuning die ik krijg van goede kwaliteit

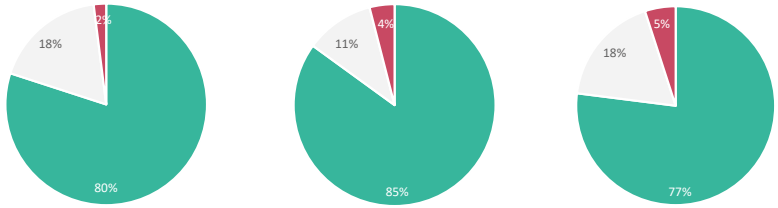

De ondersteuning past bij mijn hulpvraag

RESULTAAT

Door de ondersteuning die ik krijg:

*Het kan zijn dat de som van de percentages niet exact optelt tot 100%, dit heeft te maken met afrondingsverschillen.

Cliëntervaringsonderzoek

Gemeente Nijkerk – Participatiewet 2021

De factsheet toont de belangrijkste uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek (CEO) Participatiewet 2021.* De doelgroep bestaat uit inwoners die in 2021 ondersteuning bij werk en inkomen hebben ontvangen. Cliënten kregen een brief, vragenlijst en antwoordenvelop van ZorgfocuZ. Cliënten konden de vragenlijst schriftelijk invullen en gratis terugsturen. Ook konden cliënten ervoor kiezen om de vragenlijst online in te vullen. Het onderzoek is uitgevoerd door onafhankelijk onderzoek- en adviesbureau ZorgfocuZ.

Aantallen	
Uitgenodigd	561
Ingevuld	76
Respons	14%

CONTACT

62% vond de stappen binnen het aanvraagproces gemakkelijk

57% heeft (maar) één keer hun verhaal hoeven te vertellen

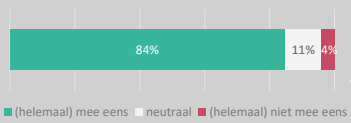
66% kon alle zorgen, problemen en vragen bespreken

63% zegt dat de medewerker de vervolgstappen duidelijk heeft uitgelegd

63% heeft (wel eens) contact gehad met de klantmanager

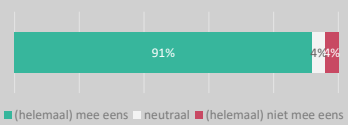
KWALITEIT

Mijn klantmanager is goed bereikbaar

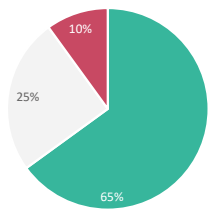

8,0 is het rapportcijfer voor het contact met de klantmanager

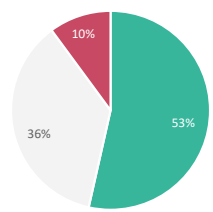
Mijn klantmanager behandelt mij met respect

RESULTAAT

6,6 is het rapportcijfer voor het resultaat van de ondersteuning

(helemaal) mee eens neutraal (helemaal) niet mee eens

*Het kan zijn dat de som van de percentages niet exact optelt tot 100%, dit heeft te maken met afrondingsverschillen.

3e Rapportage 'Voortgang transformatie & taskforce' - september 2022